

SAK:n hallituksen varapuheenjohtaja Katja Syvärinen
Sokos Hotel Tripla, Helsinki

Puhe SAK:n edustajiston kokouksessa 19.11.2020

Suoratoistopalvelu Netflixissä tämän syksyn tapaus on ollut minisarja *Queen's Gambit*, joka kertoo shakista ja shakinpeluusta. Pääosan nuori lahjakkuus tuijottaa iltaisin kattoon ja pelaa mielessään menneitä ja tulevia pelejä. Hän pohtii niin omia kuin vastustajan siirtoja ja oikean pelin koittaessa toimii intuitiivisesti oikein. Se on menestyksen avain. Strategia, harjoittelu ja – niin yhteistyö ystävien ja myös vastustajien kanssa.

Shakki onkin niin sanottu herrasmieslaji. Siihen sisältyy monia kohteliaita eleitä myös tappion hetkellä. Shakissakin on mahdollisuus tasapeliin, siihen, että molemmat voittavat ja häviävät yhtä aikaa.

Pitkään myös ay-kentillä vallitsi ajatus, että tämä on shakin tavoin herrasmieslaji, jossa on säännöt, joita kunnioitetaan. Jossa tavoitteena on, että niin työnantaja kuin työntekijäkin kokevat voittavansa. Vaan yhtäkkiä on alkanut nappulat lentää pitkin pöytiä!

Niin että mistä on kyse? Näyttää siltä, että päätään nostaa "ay-vihamielistö", johon kuuluu niin työnantajia, työnantajajärjestöjen edustajia, poliitikkoja, median edustajia ja someaktivisteja.

Tällä ay-vihamielistöllä tuntuu olevan oma strategia, jonka voisi tiivistää seuraavasti: Spinnaa! Tee kaikkesi saadaksesi aikaan kierre, jossa ammattiliiton jäsenyys alkaa näyttää turhalta, heikolta, epäkiinnostavalta, vanhanaikaiselta, jopa ahneelta.

Esittele työehtosopimuksilla sovittuja asioita naurettavassa valossa, Esitä väite, että jokainen vähänkään kyvykäs pystyy kyllä itse neuvottelemaan paremmin kuin liitto, sen asiantuntijat ja koulutetut luottamusmiehet.

Törkkää markkinoille vähän sinne päin oleva kilpaileva tuote, ja esitä sen olevan parempi. Ryyditä massiivisella mainoskampanjalla. Tuotekehityksessä tunnetaan termi "*Minimum Viable Product*", jonka voisi kääntää suomeksi "pienin toimiva tai julkaisukelpoinen tuote". Semmoisenkin ay-vihamiehistö polkaisi YTK-kassan muodossa maailmalle, ja hyvin tuntuu kauppa käyvän. Vaan, niin kuin sanoisi kainuulainen, mitäpä se hyvejää kiukutella toisen tekemisiä. Meillä katse omaan tuotteeseen ja sen kehitykseen ja markkinointiin. Katse palkansaajan toiveisiin ja tarpeisiin ja parempaa ymmärrystä siitä, miten nyt ja tulevaisuudessa palvellaan vielä entistäkin paremmin nykyisiä ja uusia jäseniä.

Tämä ay-vihamielistö on yrittää väittää, että me työntekijöiden edustajat vastustamme paikallista sopimista. Emme tietenkään vastusta! Monilla aloilla on kymmeniä erilaisia toisin sopimisen mahdollisuuksia, työajoista, palkoista, lomista ja niin edelleen. Ja aina voi sopia työsopimusta, työehtosopimusta ja työlainsäädäntöä paremmin. Sen sijaan palkkojen polkemiseen, kohtuuttomiin työehtoihin suostumista ja luottamusmiesten aseman romuttamista emme kannata. Se ei ole joustamattomuutta. Se on työntekijän suojelua ja järjen käyttöä.

Ay-vihamielistöön eivät kuulu suinkaan kaikki työnantajat eivätkä suinkaan edes kaikki työnantajajärjestöjen edustajat. Monet ovat jo sanoneet ääneen toiveen siitä, että jatkossakin neuvotellaan ja sovitaan valtakunnan tasolla. Että olisi kohtuutonta ajatella, että jokainen suomalainen yrittäjä ja työntekijä alkaisi käyttämään ylimääräistä aikaa muuhun kuin yrittämiseen ja työntekoon. Tämä on kumppanuutta, jota tarvitaan, yhteisen hyvän eteen työskentelyä.

Sen lisäksi, että me paljastamme ay-vihamielistön strategian ja onnistumme puolustuksessa, meille tärkeintä on, että meillä on oma strategian, jolla pääsemme etenemään tehokkaasti. Se edellyttää, että tavoite on yhteinen ja kaikki osallistuvat sen toteutukseen. Siis me kaikki, ei vain keskustoimisto tai yksittäiset liitot, vaan koko SAK:lainen ammattiyhdistysliike.

Eihän tätä toimintaa kukaan muu tee näkyväksi kuin me itse.

Meidän tehtävämme on näkyä työpaikoilla ja arjessa. Tulemme näkymään entistä enemmän myös maahanmuuttajille, nuorille ja vaikeassa työmarkkina-asemassa oleville.

Tulemme tekemään kuntavaaleissa työtä sen eteen, että palkansaajia on päättäjinä valtuustoissa ympäri Suomen. Jokainen Suomen työpaikka, yksityinenkin, sijaitsee jossain kunnassa ja jokainen SAK:lainen työntekijä tarvitsee joka päivä kuntien tuottamia palveluita. Marinin hallitus on tällä kaudella vahvistanut kuntataloutta, myös koronatilanne huomioiden, mutta osa kunnista omilla toimillaan vesittää nämä vahvistamistoimenpiteet. Tätä ei voi ymmärtää eikä hyväksyä.

Hyvät ay-toverit, meidän tehtävämme ei ole vain puolustaa palkansaajan oikeuksia. Meidän tehtävämme on rakentaa, uudistaa, tehdä omia aloitteitamme paremman Suomen, paremman maailman eteen. Meidän on shakinpelaajan tavoin aika ajoin tuijotettava kattoa ja huolehdittava, että peli kulkee, niin kuin me haluamme.

Toverit, harkittuja ja menestyksekkäitä siirtoja!